

بررسی میزان شیوع حاملگی ناخواسته و برخی عوامل مرتبط با آن در خانم‌های حامله مراجعه‌کننده به آزمایشگاه‌های شهر سمنان

اکرم شهبازی* (M.D)، راهب قربانی (Ph.D)، منصوره اکبری فر (M.D)
دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی، بخش پزشکی اجتماعی

چکیده

سابقه و هدف: حاملگی ناخواسته یکی از مشکلات مهم جامعه می‌باشد که سلامت مادر و کودک را به خطر می‌اندازد و هزینه‌های زیادی را بر سیستم بهداشت و درمان تحمیل می‌نماید. تحقیقات نشان می‌دهد، تعداد حاملگی‌های صورت گرفته در سراسر جهان حدود ۲۰۰ میلیون در سال است، که بیش از یک سوم از این حاملگی‌ها ناخواسته هستند و ۹۵ درصد از حاملگی‌های ناخواسته در کشورهای در حال توسعه اتفاق می‌افتد. لذا با توجه به بالا بودن میزان شیوع حاملگی ناخواسته در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، ما نیز بر آن شدیم تا میزان شیوع حاملگی ناخواسته را در شهر سمنان بررسی نمائیم.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی بر روی ۴۰۵ نفر از خانم‌های مراجعه‌کننده به آزمایشگاه‌های شهر سمنان که جهت انجام آزمایش حاملگی مراجعه کرده بودند، انجام گردید. روش کار به این صورت بود که پس از اخذ نتیجه آزمایش، پرسش‌نامه توسط پرسش‌گر از طریق مصاحبه با خانم باردار (یا توسط خود وی) تکمیل گردید. از آزمون کای اسکوئر در سطح معنی‌داری ۵ درصد برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: میزان شیوع حاملگی ناخواسته در مراجعین (جهت آزمایش حاملگی) به آزمایشگاه‌های شهر سمنان ۲۵/۷ درصد (با فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۳۰/۰-۲۱/۴ درصد) بوده است. شیوع حاملگی ناخواسته در زنان بدون فرزند ۷/۹ درصد، زنان با یک فرزند ۲۷/۹ درصد، زنان با دو فرزند ۷۷/۳ درصد، زنان با سه فرزند ۷۸/۹ درصد و در زنان با چهار فرزند و بیش‌تر ۹۱/۷ درصد بوده است. شیوع حاملگی ناخواسته در زنان خانه‌دار ۲۵/۴ درصد و در زنان شاغل ۲۷/۴ درصد بوده است. همچنین ۶۳/۶ درصد خانم‌های بی‌سواد، ۳۱/۸ درصد خانم‌های با سواد ابتدایی، ۲۹/۳ درصد با سواد راهنمایی و ۱۹/۵ درصد خانم‌های با سواد دبیرستان و ۱۹/۷ درصد با سطح سواد دانشگاهی، حاملگی ناخواسته داشتند. بین شیوع حاملگی ناخواسته با سواد خانم باردار، تعداد فرزند و سن وی ارتباط معنی‌دار بوده است ($P=0/001$)، اما با وضعیت اشتغال وی معنی‌دار نبوده است.

نتیجه‌گیری: با توجه به شیوع بالای حاملگی ناخواسته در سمنان نسبت به میانگین کشوری و با در نظر گرفتن شیوع بالای آن در خانم‌های بی‌سواد، تجدید نظر در نحوه ارائه خدمات تنظیم خانواده توسط مراکز بهداشتی درمانی و گسترش برنامه‌های آموزشی در خصوص پیش‌گیری از بارداری در سطح جامعه (به خصوص برای خانم‌های بی‌سواد) ضروری است.

واژه‌های کلیدی: حاملگی ناخواسته، شیوع، اشتغال، سواد